

Doel-TRICK: Jouw gids voor effectieve AI-vragen

Gebruiksvoorbeeld Doel-TRICK

Heb je al eens met een AI-chatbot gewerkt? Kreeg jij er een bruikbaar resultaat uit? Of kreeg je pas iets nuttigs na vele bijvragen? Doel-TRICK is een krachtig acroniem of 'ezelsbruggetje', ontworpen om je te helpen in het opstellen van effectieve vragen of prompts. Doel-TRICK staat voor Doelgerichtheid, Taakdefinitie, Rol, Inhoud, Contextualiseren en Kwaliteitscriteria.

Gebruiksklare prompt

Hieronder vind je een gebruiksklare basisprompt. Kopieer deze in een AI-chatbot zoals ChatGPT en zo kan je zelf meteen aan de slag!

Hallo [GPT],

Doel: [Beschrijf het doel hier], [en doelgroep].

Taak: [Beschrijf de taak hier, de stappen en vorm].

Rol: [Definieer de rol van het LLM, vb. vakexpert of didacticus].

Inhoud: [geef relevante inhoud zoals leerdoelen, lesplannen, *rubrics*,...].

Context: [Geef context zoals begripsniveau, interesses van lln].

Kwaliteit: [Specificeer kwaliteitscriteria zoals taalniveau, *tone of voice*]

Wil je graag een **concreet uitgewerkt voorbeeld zien in de praktijk**? We nemen je stap voor stap mee met de Doel-TRICK prompt die Mevrouw Jansens gebruikte.

Mevrouw Jansens zoekt AI-hulp

- Ze wil oefeningen 'begrijpend lezen' creëren die aansluiten bij de specifieke interesses van haar leerlingen.
- Ze schakelt AI in om tijd te besparen bij het samenstellen van deze oefeningen en gaat deze keer aan de slag met ChatGPT.
- Ze wil dat de oefeningen gestructureerd zijn volgens een specifieke vorm en sjabloon.
- Ze neemt het Doel-TRICK kader bij de hand.

Een voorbeeldprompt, uitgewerkt in de Doel-TRICK structuur

Hoi GPT,

- **Doel:** Je doel is om leesbegripsoefeningen te ontwerpen.
- **Doelgroep:** Je doelgroep is leerlingen doorstroom SO tweede graad.
- **Taakdefinitie:** Volg de volgende stappen: stap 1) Bedenk drie mogelijke aanpakken om leesbegripsoefeningen te ontwerpen en motiveer je keuze voor één van de drie, stap 2) Kies een relevante tekst voor de gekozen aanpak, stap 3) Ontwikkel vragen die leesbegrip testen, stap 4) Bied samenvattingsoefeningen en reflectievragen. Zorg ervoor dat de oefeningen gestructureerd zijn volgens het volgende sjabloon: Titel van de oefening, Tekstbron, Vragen, Samenvatting, Reflectie.
- **Rol:** Jij bent een ervaren vakdidacticus Nederlands.
- **Inhoud:** Zorg ervoor dat de inhoud aansluit bij deze leesstrategieën (voorspellen, vragen stellen, samenvatten) en tekststructuren (oorzaak-gevolg, probleem-oplossing, chronologisch).
- **Contextualiseren:** De oefeningen moeten aansluiten bij de interesses van de leerlingen in technologie, sport en milieuvraagstukken.
- **Kwaliteitscriteria:** De oefeningen moeten uitdagend maar haalbaar zijn.

Output in GPT 3.5 van dit voorbeeld

Stap 1: Aanpakken voor leesbegripsoefeningen ontwerpen

1. **Interactieve leeservaring:** Deze aanpak omvat het creëren van een interactieve leeservaring waarbij leerlingen actief betrokken worden bij de tekst door middel van vragen, opdrachten en discussies. Dit stimuleert voorspellend lezen, het stellen van vragen en het samenvatten van informatie.
2. **Projectmatig lezen:** Hierbij worden leesbegripsoefeningen geïntegreerd in projecten rond technologie, sport en milieuvraagstukken. Leerlingen krijgen een tekst die relevant is voor het project, en moeten deze lezen om specifieke taken uit te voeren binnen het project. Dit bevordert vooral het begrijpen van tekststructuren zoals oorzaak-gevolg en probleem-oplossing.
3. **Differentiatie op basis van leesniveaus:** Deze aanpak richt zich op differentiatie, waarbij leerlingen teksten aangeboden krijgen die aansluiten bij hun individuele leesniveau. De vragen en opdrachten worden aangepast aan dit niveau, waardoor de oefeningen zowel uitdagend als haalbaar zijn voor elke leerling.

GPT-Keuze: Ik kies voor de **interactieve leeservaring** als aanpak. Deze aanpak biedt de mogelijkheid om leerlingen actief te betrekken bij de tekst, waardoor ze beter in staat zijn om voorspellend te lezen, vragen te stellen en informatie samen te vatten. Dit sluit aan bij de gewenste leesstrategieën en tekststructuren, terwijl het ook ruimte biedt voor differentiatie en aanpassing aan individuele leerbehoeften.

Stap 2: Tekstkeuze

Titel van de oefening: "De impact van technologie op sport en het milieu"

Tekstbron: Een artikel uit een populair wetenschappelijk tijdschrift dat de invloed van technologische ontwikkelingen op sportprestaties en het milieu bespreekt.

Stap 3: Vragen

4. **Voorspellen:** Wat denk je dat de belangrijkste technologische ontwikkelingen zijn die de sportwereld hebben veranderd?
5. **Vragen stellen:** Welke ethische dilemma's kunnen ontstaan door het gebruik van technologie in de sport?
6. **Samenvatten:** Geef een korte samenvatting van hoe technologie zowel positieve als negatieve effecten kan hebben op het milieu in relatie tot sport.
7. Wat is volgens jou de belangrijkste boodschap van dit artikel?

Stap 4: Samenvatting en Reflectie

Samenvatting: Technologische vooruitgang heeft zowel positieve als negatieve gevolgen voor sport en het milieu. Het kan de prestaties verbeteren, maar ook ethische en milieukwesties veroorzaken.

Reflectie: Wat zijn jouw gedachten over de rol van technologie in de sport en hoe het het milieu beïnvloedt? Denk je dat de voordelen opwegen tegen de nadelen? Waarom wel of waarom niet?

Deze gestructureerde oefening biedt leerlingen de mogelijkheid om actief betrokken te zijn bij de tekst, hun begrip te vergroten en kritisch na te denken over de impact van technologie op sport en het milieu.

Gebruik en voordelen van Doel-TRICK

De Doel-TRICK aanpak biedt een stapsgewijze methode om de bandbreedte van AI optimaal te benutten. Door inhoud te creëren die relevant is voor leerlingen, bespaar je tijd en draag je bij aan een efficiënter onderwijsproces.

Voordelen:

- **Stapsgewijze aanpak:** Maakt het AI-proces zichtbaar en beheersbaar. Met een opvolgprompt als “Kies projectmatig lezen als aanpak.” heb je meteen snel een andere aanpak.
- **Relevantie:** Sluit aan bij de interesses en noden van je leerlingen.
- **Optimale AI-benutting:** Maakt effectief gebruik van AI-capaciteit voor elke stap.
- **Milieuvriendelijk:** Minder vervolgprompts verbruiken minder energie.
- **Tijdswinst:** Je hebt minder werk om het resultaat te controleren en aan te passen.

Kortom, beter voor het milieu, voor je tijd en je efficiëntie.

Toemaatje

Mevrouw Jansens nam dankzij Doel-TRICK een vliegende start. Nu kan ze bijvragen stellen aan ChatGPT. Een mogelijke **vervolgprompt**:

Thx GPT, werk dit in meer detail uit in 4 lesbladen. Blad 2 en 3 zijn de leestekst. Maak eerst blad 1 van 4.

Benieuwd naar wat dat geeft? Proberen maar!